VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Jutan kahdet kasvot

Budjetin pääkeskustelu eduskunnassa on jakomielistä. Valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) esittelee normaalisti aivan asiallisesti hallituksen linjauksia. Mutta kun Urpilainen näkee keskustalaisen, hän muuttuu silmänräpäyksessä SDP:n puheenjohtajaksi ja alkaa kailottaa 2011 eduskuntavaalikamppailun teesejä.

Keskustan **Juha Sipilä** ja **Mauri Pekkarinen** ovat varmaan 50 kertaa selittäneet, että heidän mielestään tässä tilanteessa valtion tulee jopa ottaa investointeihin velkaa mutta syömävelkaa pitää leikata. Aina Urpilainen jaksaa tv-uutisissa yhtä yllättyneenä päivitellä, miten keskusta haluaa lisää velkaa.

Valtiovarainvaliokunnan pitkäaikainen jäsen **Matti Saarinen** (sd.) on monen vaalikauden ajan vaatinut valtion investointimenojen ja kulutusmenojen erottamista toisistaan. Valtiovarainministeriö ei suostu mihinkään muutoksiin, koska erittely vähentäisi ministeriöiden virkamiesten ylivaltaa.

Keskusta löysi vihdoin Urpilaiselle sopivan tanssipartnerin. **Esko Kivirannan** varsinaissuomalainen eleetön häikäilemättömyys puri Urpilaisen retoriikkaan.

Kirkuvassa umpikujassa

Viime vaalien alla äänestäjille kerrottiin sosialidemokraattien johdolla, että tällä vaalikaudella Suomi ei liity Natoon. Hallitusneuvotteluissa puolustusmäärärahoja leikattiin enemmän kuin miltään muulta hallinnonalalta.

Seppo Kääriäisen (kesk.) mukaan ollaan kirkuvassa umpikujassa. Perusfundamentit eli yleinen asevelvollisuus, koko maan puolustaminen ja sotilasliittoihin kuulumattomuus tulevat vakavasti pohdittaviksi.

Pertti Salolainen (kok.) liputti heti Natolle. **Annika Lapintie** (vas.) uskoi, että määrärahojen matala taso on pysyvä. Puolustuksen tulevaisuutta miettivän työryhmän puheenjohtaja **Ilkka Kanerva** (kok.) hakeutuisi kiinteään yhteistyöhön Ruotsin kanssa.

Eerola inttiin?

Puolustusministeri **Carl Haglund** (r.) halusi painokkaasti alleviivata, ettei Nato-jäsenyys ole mikään säästökohde. Puolustusyhteistyö Ruotsin kanssa olisi taas iso poliittinen ratkaisu.

Sofia Vikman (kok.) toisteli puolueensa vaativan puolustusrahojen nostamista 1,5 prosenttiin. Haglund muistutti kokoomuksen sitoutuneen koviin leikkauksiin hallitusneuvotteluissa. Haglund ilmoitti toimivansa puolustusministerinä sen mukaan ja puhuvansa RKP:n puheenjohtajana jossain sopivammassa paikassa kuin eduskunnan budjettikeskustelussa.

Pirkko Ruohonen-Lerner (ps.) paheksui kotiuttamisrahan poistamista ja perussuomalaiset yleensä Atalanta-seikkailua. Alikersantti **Juho Eerola** (ps.) kertoi odottaneensa 20 vuotta kutsua kertausharjoituksiin, mutta puolustusvoimat vain seikkailevat maailman merillä.

Kelkkatehdas elää

Kevan toimitusjohtaja **Markku Kauppinen** (kesk.) joutui eroamaan, kun Keva sijoitti rahojaan Rovaniemen kelkkatehtaaseen. Lapin yliopiston johtava demariprofessori kirjoitti vaalien alla häväistyspamfletin toivottoman yrityksen tukemisesta. Vankeustuomioita juoruttiin varmana.

Täällä viikolla tv-uutisissa kelkkatehdas suitsutettiin huikeaksi menestykseksi sekä tuotantonsa että tuotekehittelynsä puolesta. Työministeri **Lauri Ihalainen** (sd.) ylisti ääni väristen suomalaista yritteliäisyyttä ja innovaatiokykyä.

Kevassa on viime vuodet käyty pinnan alla ihmeellistä vääntöä. Espoon entinen kaupunginjohtaja **Marketta Kokkonen** (kok.) on tällä kertaa keulakuvana vaatimassa valtaa pois omistajilta eli kunnilta ja siirtämässä sen työmarkkinoiden kolmikannalle. Keva ja Kela ovat ainoat suuret vakuuttajat, joita kolmikanta ei hallitse.

Keskustan puheenjohtaja Juha Sipilä onkin jo ilmoittanut, ettei keskusta aio enää osallistua tämän Suomen suurimpiin kuuluvan rahakasan suuntaamiseen. Sipilän keskusta ei käytä vaaleissa saamaansa valtaa.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Hymyssä vanhan Arvon suu
ohi märkä syys, luminen puu
ei paiste iholle hikeä nosta
hirvikärpänen lähti vitikosta
järvessä jää suurena siltana
supin vana lumeen eilisiltana
nielee matikka täkykoukun
hatun kampe laukoo loukun
metson ja hirven koira aisti
jäässä monen sapatin paisti
onnea hehkuu pirtissä Asta
ei lakkaa Arvo rakastamasta
eilenkin kirkolta kukkaset toi
satumaataan vislaa, meille soi

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 21.12.

Heijastimet kaikille kunnan asukkaille

Göteborgin lähellä olevassa Säven kunnassa on jaettu kaikille kuntalaisille heijastinlevykkeet ilmaiseksi kuntalaisten liikkumisen turvaamiseksi pimeillä teillä, joilla heijastimilla varustetut jalankulkijat näkyvät autojen valokeiloissa riittävän ajoissa. Siten vältetään pimeän vuodenajan niin tavallisia liikenneonnettomuuksia. Myös Suomessa ovat monet kunnat hankkineet yhteisin varoin heijastinlevyjä, joita on kuitenkin toistaiseksi jaettu vain koulunuorisolle.
– Säven esimerkki vaikuttanee meidänkin maassamme, varsinkin niissä monissa maakunnan paikoissa, joissa tievalaistus on miltei olematonta. Toivottavasti mahdollisimman moni kunta uuden vuoden päätöksenä hankkii asukkaittensa turvaksi heijastimet. Mainita sopii, että syksyn aikana on Suomessa varustettu heijastinmateriaalilla peräti n. 275 000 koululaista, kerrotaan TALJAsta.

MISKA PUUMALA

Sotilaskotiauton visiitti kesken varusmiesten loppusodan oli Pietari Purolalle mieluinen yllätys. Taistelijalle maistui kaksi munkkia ja kahvi.

Sotkun munkki kirittää taistelutahtoa

Vapaaehtoiset sotilaskotisisaret tuovat taistelun keskelle kahvia ja munkkeja – sekä hymyä ja lämpöä.

KAJAANI (MT)
Vaara ilmoittaa itsestään mustalla savulla ja rämisevällä äänellä. Lumipukuiset varusmiehet kääntyvät katsomaan.

Vaara yllättää sotilaat kuitenkin iloisesti. Se tuo munkkeja!

Vaara ja Nato ovat Kajaanin sotilaskotiyhdistyksen autoja. Ne ovat saaneet nimensä harjoituksista, joissa niitä käytettiin ensimmäisen kerran.

Varusmiehet järjestäytyvät siistiin jonoon, ja pian munkit katoavat heidän kitoihin.

Mahtava yllätys

”Helkkarin kiva yllätys”, varusmies **Arto Kolehmainen** iloitsee.

Varkautelainen palvelee Kainuun prikaatissa viimeisiä päiviä ennen astumista reserviin.

”Aamulla kuultiin, että sotkun auto tulee. Kyllä se piristi!”

Munkkikahvit kohottavat myös kaustislaisen **Pietari Purolan** mielialaa. Munkki on tuore ja maukas, mutta hieman reissussa litistynyt ja viilennyt.

Miehet ovat rymynneet metsässä neljä päivää.

”Tuntuu, että palvelusaika saa merkityksen, kun pääsee oikeasti harjoittelemaan taistelua”, Purola tuumii.

”Välillä vatuttaa, mutta se kuuluu asiaan.”

Vapaaehtoistyötä

Munkit eivät ilmesty tyhjästä, vaan taustalla häärii joukko vihreisiin pukeutuneita naisia. Joukkoon on ujuttautunut muutama mieskin.

Sotilaskotisisarten tehtävä on edistää varusmiesten viihtyvyyttä ja lujittaa heidän maanpuolustustahtoaan. Sisarten toiminta pyörii pääasiassa vapaaehtoisvoimin.

Sotilaskodeissa eli sotkuissa työskentelee päivisin palkattua henkilökuntaa – iltaisin, leireillä ja tapahtumissa vapaaehtoisia sisaria.

Harjoitusleireillä sisaret ovat erityisen toivottuja vieraita.

Vapaaehtoistyön ansiosta tuotteet ovat edullisia. Osan tuotoista yhdistykset käyttävät varusmiesten vapaa-ajan hankintoihin.

Heille ostetaan muun muassa liikuntavälineitä ja kirjoja.

Kiitos palkitsee

Päivikki Pajunen ja **Terttu Seppälä** ovat huolehtineet varusmiesten viihtyvyydestä Kajaanin sotilaskotiyhdistyksessä jo toistakymmentä vuotta.

Rautanaiset eivät palele pakkasessa eivätkä valita väsymystä.

Varusmiehen kiitos palkitsee.

”He eivät valita, vaikka joutuisivat jonottamaan. Kiitos tulee maastossa vielä herkemmin kuin sotkussa”, Pajunen kertoo.

Suomalaisia syytetään joskus kylmiksi asiakaspalvelijoiksi. Seppälän mielestä asiakaspalvelijan kannattaa katsoa peiliin.

”Niin metsä vastaa kun sinne huudetaan. Eihän näille pojille voi olla tympeä.”

Lomalla leirille

Nuoren miehen hymyn lisäksi naisia vetää sotilaskotitoimintaan mielekäs harrastus.

Pajusella on enää 30 työpäivää jäljellä päivätyössään sairaalan laboranttina.

”Harrastuksen ansiosta ei jää tyhjän päälle, kun jää eläkkeelle.”

Elämän ruuhkavuosina harvalla on aikaa vapaaehtoistyöhön.

Moni äiti aloittaa uran sotilaskotisisarena, kun oma poika menee armeijaan.

Kajaanin sotilaskotiyhdistykseen kuuluu noin 450 jäsentä. Heistä kolmisensataa päivystää säännöllisesti sotilaskodissa ja leireillä.

Leirisisarista on Kajaanin yhdistyksessä pulaa. Pajuselle leirivuorokausia on kertynyt jo 600.

”Ennen suunnittelin lomatkin varusmiesten leirien mukaan”, hän kertoo.

Kaikkien poikia

Varuskuntien lakkauttamisten vuoksi kaikilla sotilaskotiyhdistyksillä ei ole enää omaa sotilaskotia eikä niin sanottuja omia leirejä.

Näiden yhdistysten jäsenet voivat osallistua perinteiseen sotilaskotitoimintaan toisessa yhdistyksessä sekä alueellisissa ja valtakunnallisissa harjoituksissa.

Esimerkiksi Oulun sotilaskotisisaret osallistuvat Kainuun prikaatin alueen toimintaan.

”Kaikki pojat ovat kaikkien poikia”, Pajunen kuvailee.

SUVI NIEMI

Terttu Seppälä (vas.) on ollut sotilaskotisisarena 15 vuotta ja Päivikki Pajunen 24 vuotta.

”Kahvi, munkki, sininen LM ja karkkipussi.” Tilaukset Vaaran luukulla toistavat samoja tuotteita.

Sotilaskotiauto Vaara matkalla varusmiesten luo. Tiellä vastaan tullut panssarikalusto väisti.

Tankkauksen jälkeen sotaharjoitus jatkuu Kajaanin Lahnasjärven maastossa.

» Varusmiehet eivät valita, vaikka joutuisivat jonottamaan. Kiitos tulee maastossa vielä herkemmin kuin sotkussa. «

PÄIVIKKI PAJUNEN

SOTILASKOTITYÖ

Muutakin kuin munkkeja

Sotilaskotijärjestö on vuodesta 1918 toiminut vapaaehtoisuuteen perustuva maanpuolustusjärjestö.

Järjestöön kuuluu 37 yhdistystä ja noin 6 000 sisarta eri varuskunnissa.

Sotilaskotisisareksi eli vihreäksi sisareksi voi liittyä kuka tahansa yhdistyksen hyväksymä 16 vuotta täyttänyt Suomen kansalainen, nainen tai mies.

Pikkusisarena voi aloittaa jo 10-vuotiaana. Yläikärajaa sotilaskotityössä ei ole.

Lähde: Sotilaskotiliitto

Taistelukamera tallentaa tunnelmia tantereelta

KAJAANI (MT)
Kajaanin eteläosissa taisteltiin joulukuun alussa Koillinen 2013 -aselajiharjoituksessa yli 2 000 henkilön voimin. Kyseessä oli niin sanottu varusmiesten loppusota.

Harjoituksen tunnelmiin voi kurkistaa verkon videopalvelu Youtubessa, johon on ladattu varusmiesten kuvaamaa materiaalia maastosta.

”Taistelukamera on ensimmäistä kertaa käytössä pohjoisessa. Neljä varusmiestä kuvaa maastossa, ja kaksi kersanttia leikkaa ja lataa videoita verkkoon”, harjoituksen tiedottaja **Satu Hujanen** kertoo.

Kuvaajien tuottamalla materiaalilla voidaan muun muassa dokumentoida toimintaa, täydentää tilannekuvaa tai tukea informaatio-operaatioita kriisioloissa.

Normaalioloissa taistelukamera on osa Puolustusvoimien viestintää.

Taistelukamerakuvaajilla on taistelijan koulutus ja he pääsevät paikkoihin, joihin toimittajilla ja kuvaajilla ei ole turvallisuussyistä pääsyä.

Uusi taistelutapa

Varusmiehet ja palkattu henkilökunta ajavat sisään Maavoimien uutta taistelutapaa, joka otetaan virallisesti käyttöön vuonna 2015.

Sen idea on hyödyntää entistä pienempi sodanajan vahvuus entistä tehokkaammin.

Hyökkäävää osapuolta ei pysäytetä heti rajalle, vaan harhautetaan estein ja hämäyksin, väsytetään ja tehdään täsmäiskuja.

”Vihollista ei pysäytetä heti eteiseen, vaan päästetään porstuaan. Sitten isketään kyljestä”, Hujanen yksinkertaistaa.

Puolustusvoimat esittelee taistelutavan muutoksen myös omalla Youtube-videollaan. Salaista sisältöä ei luonnollisesti käsitellä julkisesti verkossa.

SUVI NIEMI

www.youtube.com/defenceforces-finland > Koillinen 2013